

Przedmiotowy System Oceniania z przyrody określa zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z tego przedmiotu w Szkole Podstawowej nr 1 w Sierakowicach zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz. U. 2017 poz. 59)

Przedmiotowy system oceniania z geografii

ROZDZIAŁ I: Przepisy ogólne

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do: wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.

2. Ocenianie ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.
- 6) umożliwienie doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

3. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych,
- 2) ustalanie ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych,
- 3) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych,
- 4) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych,
- 5) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

4. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym,
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia,
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii,
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

ROZDZIAŁ II: Ocenianie i klasyfikowanie uczniów

1) Oceny:

Oceny bieżące, śródroczne oraz roczne oceny klasyfikacyjne z geografii ustala się w stopniach wg skali:

- stopień celujący – 6
- stopień bardzo dobry – 5
- stopień dobry – 4
- stopień dostateczny – 3
- stopień dopuszczający – 2
- stopień niedostateczny – 1

- pozytywnymi ocenami są oceny od 2 do 6
- negatywną oceną klasyfikacyjną jest ocena 1
- Dopuszcza się stosowanie plusów i minusów przy ocenach bieżących.
- Oceny są jawne.
- Na wniosek ucznia lub jego rodziców nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w formie ustnej. W szczególnych przypadkach uzasadnienie może być wydane w formie pisemnej.

2) Sprawdzanie poziomu i umiejętności uczniów odbywa się w formie:

- sprawdziany
- kartkówki
- prace domowe
- prace dodatkowe
- prace projektowe (długoterminowe)
- odpowiedzi uczniów
- aktywność uczniów:
  - praca na lekcji - indywidualna i w grupie,
  - aktywność poza zajęciami obowiązkowymi - udział i znaczne sukcesy w konkursach geograficznych szkolnych i pozaszkolnych.

Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji bezpośrednio po usprawiedliwionej nieobecności trwającej dłużej niż 1 dzień.

Dwa razy w półroczu uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć z innego powodu niż nieobecność.

Za każde kolejne nieprzygotowanie do zajęć np. brak zeszytu, ćwiczeń uczeń otrzymuje punkty ujemne w ilości – 2, za każdy kolejny brak zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

3) Zasady oceniania i organizacja form sprawdzania wiedzy i umiejętności

a) **Sprawdzian** jest formą sprawdzania wiedzy z wyznaczonej partii materiału i trwa od 30 do 45 min.

- o terminie sprawdzianu nauczyciel powiadamia uczniów z tygodniowym wyprzedzeniem, dokonując wpisu do dziennika elektronicznego,
- sprawdzian poprzedza lekcja powtórzeniowa,
- uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania,
- punkty uzyskane z sprawdzianów przeliczane są na stopnie według skali:

96 % - 100 %	celujący
90% - 95 %	bardzo dobry
76 % - 89 %	dobry
51 % - 75 %	dostateczny
36 % - 50 %	dopuszczający
0 % - 35 %	niedostateczny

W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie „+” i „-” w w/w skali.

Wartość oceny z „+” zwiększana jest o 0,50, zaś „-” zmniejszana jest o 0,25.

b) Kartkówka obejmuje treści edukacyjne i umiejętności z 3 ostatnich lekcji,

- mogą być niezapowiedziane i obejmują zakres wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji

- jeżeli są zapowiedziane, to zakres podany jest przez nauczyciela.

c) Praca domowa – ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (prace ustne) zgodnie z poziomem wymagań.

Sprawdzone i ocenione prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania jest udostępniana uczniowi oraz omawiana na lekcji, na której uczeń otrzymuje daną ocenę.

Prace pisemne są udostępniane uczniowi i jego rodzicom najpóźniej po 2 tygodniach od napisania pracy przez ucznia.

Wpis oceny do dziennika elektronicznego jest jednoznaczny z otrzymaniem przez ucznia (najpóźniej na najbliższych zajęciach) sprawdzonej pracy pisemnej. Uczeń nieobecny otrzymuje pracę na pierwszych zajęciach po nieobecności w szkole.

d) Odpowiedź ustna oceniana jest w następujący sposób:

- Uczeń otrzymuje dwa pytania z zakresu wiadomości podstawowych. Brak odpowiedzi – uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Odpowiedź na jedno z nich jest równoznaczne z wystawieniem oceny dopuszczającej, a na dwa pytania- dostatecznej lub z prawem do odpowiedzi na dwa trudniejsze pytania z poziomu ponadpodstawowego. Jeżeli uczeń zaliczy poziom podstawowy i odpowie na jedno pytanie z poziomu ponadpodstawowego- otrzymuje ocenę dobrą, a jeśli na dwa pytania- ocenę bardzo dobrą.

- Dopuszcza się możliwość krótkich odpowiedzi (1 pyt.). Odpowiedź poprawna „+”, odpowiedź niepoprawna „-”. Trzy plusy – ocena bdb., trzy minusy – ocena ndst.

- Na ocenę mają także wpływ: samodzielność odpowiedzi, znajomość zagadnienia, kultura języka.

- Nie odpytuje się ucznia bezpośrednio po jego dłuższej nieobecności w szkole, chyba, że uczeń sam zgłosi się do odpowiedzi.

g) Aktywność

- **aktywność na lekcji** – praca indywidualna ucznia na lekcji oceniana jest na bieżąco w skali 1 do 6 lub plusami: 3 plusy – bdb, 2 plusy – db, 1 plus – dst, trzy znaki (-) równoznaczne są z oceną ndst, za pracę w grupie - ocenę może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie, ocenie podlegają umiejętności: planowania i organizowania pracy grupowej, efektywnego współdziałania, wywiązywania się z powierzonych ról, rozwiązywania problemów w twórczy sposób.
- **przygotowanie do lekcji** uczeń ma obowiązek przynosić na lekcje zeszyt, książki, przybory. Zeszyt przedmiotowy powinien zawierać zapisy dotyczące kolejnych tematów lekcyjnych, notatek, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych.

W przypadku nieobecności ucznia w szkole, uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki w zeszytach.

- **aktywność pozalekcyjna** – udział w konkursach, wyniki najwyższe – ocena celująca, wynik na poziomie przeciętnym – ocena bardzo dobra.

h) Prace projektowe przy ustaleniu oceny brane są pod uwagę: sposób zaplanowania, podział obowiązków w grupie, poziom i umiejętność współpracy, korzystanie z materiałów źródłowych, wartość merytoryczna, umiejętność prezentacji wyników, oryginalność, pomysłowość, estetyka wykonania, możliwości ucznia.

i) Prace dodatkowe przy ustaleniu oceny brane są pod uwagę: wartość merytoryczna, estetyka wykonania, możliwości ucznia.

4) Sposoby poprawiania sprawdzianów:

- uczeń ma możliwość poprawienia ocen sprawdzianów w ciągu 2 tygodni po oddaniu pracy w wyznaczonym wolnym czasie ucznia lub w czasie zajęć. W przypadku gdy poprawa sprawdzianu ma miejsce po zajęciach lekcyjnych uczeń przynosi pisemną zgodę rodzica na pozostanie po zajęciach w szkole,

- uczeń nieobecny na sprawdzianie pisze zaległą pracę pisemną w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Jeśli uczeń nie stawia się w wyznaczonym terminie pisze pracę na najbliższej lekcji geografii po powrocie do szkoły,

- uczeń poprawia tylko raz daną pracę pisemną, a pod uwagę brana jest ocena uzyskana na poprawie,

- pod koniec okresu nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych, oceny powinny być poprawiane systematycznie, w ustalonych z nauczycielem terminach.

5) Ustalanie przewidywanej rocznej i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej

a) przy wystawianiu oceny śródrocznej (rocznej) nauczyciel uwzględnia postępy ucznia,

b) ocena śródroczna (roczna) jest obliczana metodą średniej ważonej

Wagi przypisane rodzajom aktywności:

- prace domowe	0,1 (W1)
- praca na lekcji, odpowiedzi ustne	0,1 (W2)
- prace dodatkowe	0,1 (W3)
- kartkówki	0,2 (W4)
- sprawdziany, testy	0,4 (W5)
- prace projektowe	0,1 (W6)

Z poszczególnych rodzajów aktywności oblicza się średnią ($S_1, \dots, S_5$)

Średnia ważona = $S_1 \cdot W_1 + S_2 \cdot W_2 + S_3 \cdot W_3 + S_4 \cdot W_4 + S_5 \cdot W_5 + S_6 \cdot W_6$

Ocena śródroczna: ocenę zaokrągla się do wyższej cyfry wtedy, gdy pierwsze dwie cyfry po przecinku średniej ważonej są równe lub większe od 0,6, a w przypadku oceny celującej równe lub większe od 5,51.

Ocena roczna liczona jest jako średnia **ważona** z ocen bieżących z całego roku szkolnego i zaokrągla się ją do wyższej cyfry wtedy, gdy pierwsze dwie cyfry po przecinku są równe lub większe od 0,60, a w przypadku oceny celującej równe lub większe od 5,51.

- c) oceny śródroczne (roczne) z geografii nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną z zachowania i odwrotnie,
- d) informacje o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych rocznych (śródrocznych) z geografii przekazuje wychowawca klasy na zebraniu z rodzicami na dwa tygodnie przed Radą klasyfikacyjną na podstawie zapisu w dzienniku elektronicznym.
- e) wychowawca klasy, na podstawie notatki wykonanej przez nauczyciela geografii w dzienniku elektronicznym, przekazuje informację o przewidywanej śródrocznej (rocznej) **ocenie niedostatecznej**. Informacja przekazywana w formie pisemnej rodzicom nie później niż na 1 miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną,
- f) ocenę śródroczną (roczną) wystawia nauczyciel geografii najpóźniej na 7 dni przed posiedzeniem kwalifikacyjnej rady pedagogicznej i przekazuje informację o ocenie uczniowi,
- g) jeśli w ciągu semestru uczeń nie próbuje poprawić żadnej oceny częściowej oraz oceny ze sprawdzianów traci prawo do poprawienia przewidywanej oceny śródrocznej i rocznej,
- h) oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.

6) Dziennik elektroniczny

a) Uczeń oraz rodzice mają możliwość systematycznego kontrolowania osiągnięć edukacyjnych poprzez:

- kontrolowanie wystawianych na bieżąco ocen częściowych,
- kontrolowanie systematycznej pracy ucznia (brak zadań domowych, nieprzygotowanie do zajęć itp.)
- kontrolowanie przewidywanej oceny śródrocznej, rocznej (poprzez wyświetlaną średnią ważoną oraz przewidywaną oceną śródroczną, roczną która jest wystawiana w dzienniku elektronicznym w terminie zgodnym z ocenianiem wewnątrzszkolnym)

b) Uczeń oraz rodzice mają możliwość planowania nauki poprzez dostęp do informacji dotyczących:

- terminów sprawdzianów oraz zakresie materiału,
- terminów popraw pisemnych sprawdzianów,

c) Rodzice mają możliwość bezpośredniego kontaktu z nauczycielem w celu umówienia się na konsultacje. Informacje dotyczące osiągnięć ucznia w nauce nauczyciel przekazuje rodzicom tylko w kontaktach indywidualnych.

d) Uczniowie oraz rodzice mają możliwość kontaktu między sobą (poprzez skrzynkę w dzienniku elektronicznym). Nauczyciel poprzez dziennik elektroniczny nie udziela uczniom nieobecny oraz ich rodzicom informacji na temat zakresu zaległości w okresie nieobecności ucznia w szkole (w tym prac domowych). Informacje takie udzielane są tylko w czasie konsultacji i spotkań indywidualnych z rodzicem.

7) Warunki i tryb uzyskiwania wyższych niż przewidywana rocznych ocen klasyfikacyjnych następuje zgodnie z Ocenianiem Wewnątrzszkolnym opracowanym w oparciu o rozporządzenie MEN z dnia z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

8) Zasady klasyfikowania laureatów konkursów geograficznych określa się następująco:

- laureaci i finaliści konkursów przyrodniczych o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim i wyższym otrzymują z przyrody **celującą** roczną (śródroczną) ocenę klasyfikacyjną

- uczeń, który tytuł laureata lub finalisty konkursu geograficznego o zasięgu wojewódzkim i wyższym uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej (śródrocznej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych otrzymuje z tych zajęć **celującą końcową** ocenę klasyfikacyjną.

Rozdział III:

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia:

1. Uczeń ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu (dysleksja)

a) Zaburzenia funkcji słuchowo-językowych:

- naukę definicji, reguł, wzorów rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
- powiadamiać ucznia o przewidywanym odpytywaniu,
- nie obniżać oceny z błędy językowe i ortograficzne,
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek
- w czasie sprawdzianów zmniejszyć ilość zadań do rozwiązania
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania

b) Zaburzenia funkcji wzrokowo- przestrzennych, integracji percepcyjno-motorycznej i lateralizacji:

- uwzględniać trudności związane z myleniem kierunków świata, przestawianiem cyfr, itp.
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny i odwrotnie – oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

2. Uczeń z odchyleniami rozwojowymi i o sprawności niższej od przeciętnej:

- c)** przerabianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- d)** pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie,
- e)** podawanie poleceń w prostszej formie, unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- f)** częste odwoływanie się do konkretnego przykładu,
- g)** unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- h)** wolniejsze tempo pracy,
- i)** szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- j)** w miarę możliwości odrębne instruowanie dzieci,
- k)** zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.

ROZDZIAŁ IV: Formy informowania rodziców

1) Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego nie później niż do końca września informuje uczniów oraz rodziców o wymaganiach edukacyjnych: sposobach sprawdzania osiągnięć i kryteriach oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu.

2) Informacje o wiedzy, postępach, umiejętnościach i zachowaniu ucznia na lekcji geografii nauczyciel przekazuje rodzicom poprzez:

- zapisy w:
  - dzienniczku ucznia
  - dzienniku elektronicznym
  - zeszytach przedmiotowych
- kontakty z rodzicami:
  - konsultacje indywidualne
  - w uzasadnionych przypadkach w innym terminie ustalonym z nauczycielem
- wychowawcę klasy, informując o poziomie wiedzy, umiejętnościach, o postępach oraz uzdolnieniach.

ROZDZIAŁ V: System kar i nagród

Nagrody:

- pochwała na forum klasy, szkoły,
- nagrody rzeczowe i dyplomy za osiągnięcia w konkursach geograficznych,

Kary:

- upomnienie przed klasą,
- wezwanie rodziców.